

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
НАН УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА
МАКАРОВА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЮБЛІНСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» (ПОЛЬЩА)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ INTAMT (ФРН)
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ІМЕНІ І.П. ПРОДІУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ НАУКОВИЙ ПОРТАЛ ОНПУ

МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В КООРДИНАТАХ
ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

Харічкову Сергію Костянтиновичу присвячується

**18 вересня 2019 р.
Одеса: ОНПУ 2019**

Матеріали I Міжнародної науково–практичної конференції «Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку» (Одеський національний політехнічний університет, м.Одеса, 18 вересня 2019). — Одеса: ОНПУ, 2019 – 249 с.

У збірнику наведені матеріали, які докладалися на I Міжнародній науково–практичній конференції «Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку» (Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса, 18 вересня 2019) висвітлюються результати науково–методичної роботи Одеського національного політехнічного університету та інших вищих навчальних закладів України та зарубіжжя з питань сучасної економічної теорії, конкурентоздатності на мікро- та макрорівнях економіки, сталого економічного розвитку, а також управління фінансами підприємницьких структур.

Редакційна колегія:

Голова – Оборський Г.О., д.е.н., проф.

Співголови – Філіппова С.В., д.е.н., проф.

Продіус О.І., к.е.н., доц.

Відповідальний секретар – Бровкова О.Г., к.е.н., доц.

Технічні секретарі – Лук'янчук О.М., ст. викладач

Рецензенти:

Буркинський Б.В., д.е.н., проф.

Балан О.С., д.е.н., проф.

Ковтуненко К.В., д.е.н., проф.

Кузьмін О.Є., д.е.н., проф.

Кузнецова І.О., д.е.н., проф.

Парсяк В.Н., д.е.н., проф.

Патрік Едуард, д.т.н., проф.

Садченко О.В., д.е.н., проф.

Слонієц Іоланта, д.е.н., проф.

Студінська Г.Я., д.е.н., доц.

Студінський В.А., д.і.н., к.е.н., доц.

Хлобистов Є.В., д.е.н., проф.

Хрущ Н.А., д.е.н., проф.

Чухрай Н.І., д.е.н., проф.

© Одеський національний політехнічний університет, 2019

СЕКЦІЯ 1	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ: ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА НОВАЦІЇ <i>С.І. Рассадникова</i>	4
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПРОМИСЛОВОГО РЕГІОНУ <i>В.І. Дубницький, Н.Ю. Науменко</i>	7
СЕКЦІЯ 2	
СПЕЦІАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	
СПЕЦІАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ <i>Д.Л. Яновський, О.С. Бавико</i>	13
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВАХ <i>М.О. Панченко, О.І. Яковенко</i>	15
СЕКЦІЯ 3	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ	
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ <i>А. І. Лівінський, О.В. Решетніченко</i>	18
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ «ЗЕЛЕНОЇ» ЛОГІСТИКИ ТОВАРНИХ РИНКІВ В УКРАЇНІ <i>О.В. Нікішина</i>	21
СЕКЦІЯ 4	
ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ НА МАКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ ЕКОНОМІКИ	
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЙ <i>Л.В. Дейнеко, О.М. Кушніренко, О.О. Ципліцька,</i>	28
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ <i>Н.В. Гусаріна, ММ Кочевой</i>	34
ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ <i>М.О. Панченко, В.С. Немикіна, І.С. Коротич</i>	37
ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ <i>О.М. Кравченко, Д.В. Левицький</i>	41
КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ <i>Л.Г. Мельник, О.М. Маценко, Ю.М. Завдов'єва</i>	43
СТИЛЬ КЕРІВНИЦТВА «ABUSIVE SUPERVISION» ЯК ФАКТОР ЗНИЖЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА <i>К.В. Ковтуненко, О.В. Ковальчук</i>	48
МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ У СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ <i>І.І. Соколи, О.О. Белозерова, А.І. Сминтина</i>	50
ПІДХОДИ ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТИПУ КУЛЬТУРИ ЗНАТЬ ЧЕРЕЗ УПРАВЛІННЯ ЦІННОСТЯМИ ПІДПРИЄМСТВА <i>Г.А. Дорошук, В.В. Чаленко, К.Е. Штольц</i>	55
ПІДБІР ПЕРСОНАЛУ: СУТНІСТЬ, МЕТОДИ, ПРОБЛЕМИ <i>О.М. Лук'янчук, А.Ю. Костова</i>	57
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА <i>М.О. Панченко, А.Є. Гоманюк, О.О. Кравчук</i>	59
БЕНЧМАРКІНГ КАК ІНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ МАЛОГО ПРЕДПРИЯТИЯ <i>Е.В. Станиславик, А.М. Коваленко, А.С. Сокоренко</i>	62
АКТУАЛЬНЫЕ ФАКТОРЫ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ <i>А.М. Коваленко, Е.В. Станиславик, Е.А. Мельниченко</i>	64
УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА <i>О.І. Продіус, А.С. Шевчук, О.О. Белозьорова</i>	70

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Л.Г. Мельник, д.е.н., професор
О.М. Маценко, к.е.н., доцент
Ю.М. Завдов'єва, асистент
Сумський державний університет
(Суми, Україна)

Машинобудування є основою індустріальної економіки і забезпечує ринок продукцією з високою доданою вартістю. Розвинуте машинобудування свідчить про самодостатність країни в забезпеченні економічної, соціальної і військової безпеки країни. А кожне робоче місце в машинобудуванні приносить як мінімум ще 2 додаткових в інших секторах економіки.

В умовах глобалізації конкуренції, оцифрування підприємств зростає рівень конкуренції між виробниками товарів та послуг. Виживання у цифровому середовищі може бути забезпечене лише періодичною зміною або удосконаленням бізнес-моделей. Особливо важко в таких умовах великим машинобудівним підприємствам.

Перехід до інформаційного суспільства відзначається кількома ключовими факторами: по-перше, основним фактором виробництва і споживання стає інформація (через це базову господарську систему, до якої прямує людство, називають «інформаційною економікою»); по-друге, матеріальний вплив людини на екосистему планети зменшується в рази (через це другою назвою, яку отримує господарство, є «зелена економіка»); по-третє, відбувається суцільна мережевізація виробничої сфери і громадського життя (через це третьою назвою господарства є «мережева економіка»).

При переході до інформаційної економіки змінюються всі три групи системоформувальних факторів: матеріально-енергетична, інформаційна, синергетична. Зокрема, в першій групі до найбільш вагомих подій належить перехід до відновлюваної («зеленої») енергетики і формування адитивних технологій на основі 3D-принтерів. У другій групі вирішальними трансформаціями є комп'ютеризація, перехід до цифрових форм фіксації інформації, створення виробничих кіберфізичних систем, та хмарні технології як системи глобальної пам'яті. Третю групу перетворень представляють: мережевізація виробничих систем, виникнення віртуальних підприємств, утворення горизонтальних виробничо-споживчих систем, формування Інтернету речей. Виходячи із названих перетворень майбутнє господарська система людства цілком справедливо називається часто постіндустріальною, цифровою, когнітивною економікою.

Глобальна трансформація соціально-економічних вимагає постійної трансформації існуючих бізнес-моделей. У цифровій економіці закони класичної економіки, яка базувалася на обмежених фізичних ресурсах, перестають працювати. Головним ресурсом цифрової економіки стають дані та інформація, а капіталом – ідеї та знання. У таких умовах зміни відбуваються більшими темпами, змінюється культура бізнесу, підходи до менеджменту та організації компаній.

29 серпня 2019 року в Україні було створено Міністерство цифрової трансформації, вже 5 вересня 2019 року була створена Коаліція цифрової трансформації, яка передбачає інтеграцію цифрових технологій у процеси виробництва, або цифровізацію промисловості [1]. Сам же термін «цифрова трансформація» передбачає трансформацію бізнесу шляхом перегляду бізнес-стратегій, моделей, операцій, продуктів, цілей шляхом прийняття цифрових технологій [2]. Значну увагу цифровій трансформації приділяє Світовий банк [3] Серед найбільш відомих науковців у цій сфері є П. Вайл, С. Ворнер [4], О. Прохоров, Л. Коник [5], Е. Липкин [6], Мельник Л.Г. [7], К. Шваб [8].

Метою нашої роботи є формування теоретичних підходів до переходу економіки та суспільства на нові бізнес-моделі репродукційних циклів в умовах цифрової економіки. Такий перехід зумовлений посиленням глобальної (міжнародної) конкуренції і технологічні компанії, які виникли або адаптувалися в умовах цифрової трансформації, змогли перейти на інноваційні бізнес-моделі.

Останнім часом в Україні простежується явна тенденція до деіндустріалізації України та її перехід до стану аграрної економіки. Так, станом на 2017 року в порівнянні з 2013 р кількість підприємств машинобудування знизилася на 622 одиниці, в тому числі кількість великих підприємств скоротилося більш майже в 2,7 рази. Частка машин, устаткування, транспортних засобів і приладів скоротилася з 18% у 2010 році до 6,9% в 2018 р (рис. 1).

Деіндустріалізація країни стала однією з основних причин високого рівня бідності, значної втрати зайнятості, зовнішньої та внутрішньої міграції. Таким чином, розвиток промислового комплексу повинен забезпечити зростання попиту на працівників, перш за все висококваліфікованих, а це зрештою зменшить трудову міграцію з країни. Сильна промислова база повинна генерувати продуктивну та стабільну зайнятість, і, як наслідок, - зростання середнього рівня заробітних плат. Крім того, промисловість повинна забезпечити виробництво соціально значущих промислових товарів (продукти харчування, ліки, предмети гігієни, одяг і взуття, паливо). Це робить розвиток промисловості надзвичайно важливою умовою зменшення рівня бідності, підтримки середнього класу, підвищення рівня життя та соціальної стабільності по всій країні [9].

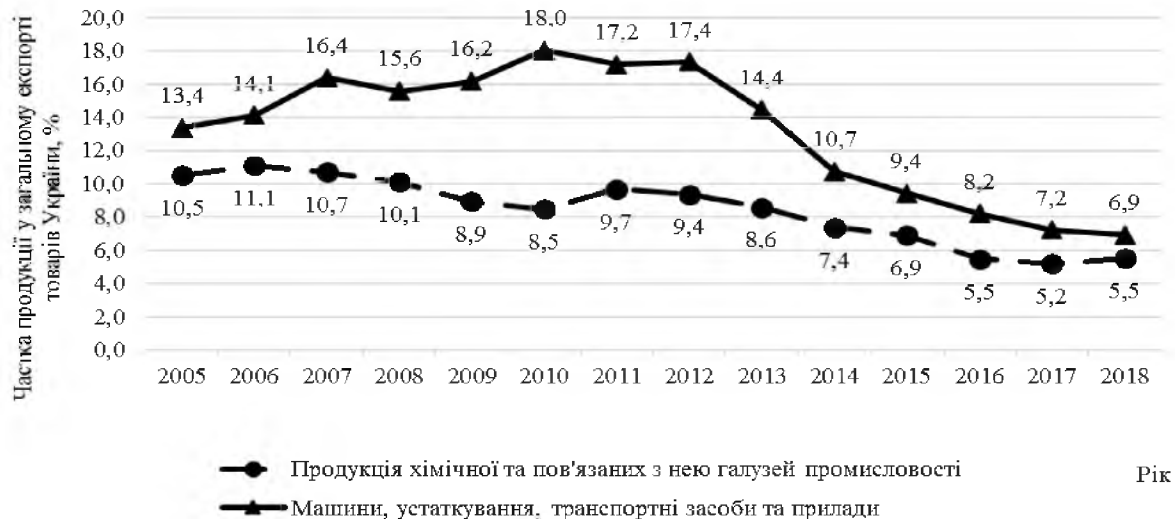

Рисунок 1 – Динаміка питомої ваги машин, устаткування, транспортних засобів та приладів, %, Україна, 2005-2018 рр. (побудовано автором на основі статистичних даних НБУ)

Широкий доступ до Інтернету, розвиток соціальних мереж сприяв тотальному доступу до даних та інформації. Більшість ринків стали віртуальними, бізнес-моделі почали будуватися на ідеях.

Під бізнес-моделлю відтворювальних циклів в умовах цифрової економіки ми розуміємо таку модель, яка є способом реалізації бізнес-ідей на цифрових платформах та базується на використанні переважно інформаційних ресурсів з метою скорочення циклів відтворення виробництва, транспортування, зберігання та реалізації продукції, а також її споживання та рециклінгу. У цифровій економіці конкурентні переваги формуються інтелектуальним капіталом (поєднання людського капіталу та технологій), основою відтворювальних циклів є бізнес-ідеї, а ресурсом великі обсяги даних (Big Data) та інформація.

Стислий обсяг даної роботи дозволяє зупинитися лише на окремих питаннях зазначеної проблематики. На наш погляд, однією із найбільш актуальних проблем є формування відтворювального механізму функціонування економічних систем.

Моделі цифрової економіки відрізняються клієнтоцентричністю. Це передбачає не просто орієнтацію бізнесу чи підприємства на забезпечення попиту шляхом задоволення потреб клієнта. Трансформується сама структура ведення бізнесу. Клієнтам надають можливість самим створювати цифрове та навіть бізнес-середовище. Клієнт може конфігурувати групи торгових партнерів, соціальне середовище тощо та стає повноцінним учасником бізнес-середовища.

Підприємства пострадянських країн та їх продукція у відкритому цифровому середовищі або відсутні взагалі або представлені неконкурентоздатними товарами та послугами з порівняно високою їх вартістю. У зв'язку з цим, необхідно визнати, що цифрова трансформація бізнесу має базуватися на конструктивних змінах продукції, що є джерелом підвищення її доданої вартості. Такі зміни можна здійснити лише одним шляхом – перекваліфікацією та навчанням персоналу підприємства та перетворення його на цифровий та креативний персонал, який здатен генерувати ідеї для покращання якостей продукції, що виробляється.

З метою забезпечення цифрової гнучкості підприємствам необхідно впроваджувати тотальну діджиталізація виробництва та маркетингу, тобто створення цифрової основи бізнесу.

В цифровій економіці на перший план виходить такий параметр бізнесу як швидкість впровадження інноваційних змін з метою якнайшвидшого завоювання секторів ринку, що стало можливим завдяки цифровим платформам торгівлі. Сьогодні можна завоювати мільйони користувачів за декілька днів та створити загрозу іншим компаніям.

У сучасних умовах безпрецедентної мінливості розвитку економіки нагальною необхідністю є перехід від відносно усталених процесів виробництва і споживання продукції до динамічного відтворення виробничо-споживчих циклів, провідним фактором яких має стати інформація.

Схематично сфери дії інформаційних факторів у відтворювальному циклі мають вигляд: «виробництво – інтерфейсна сфера (трансфер технологій, транспортування, зберігання, торгівля) – споживання – постспоживча сфера» (рис. 2). При цьому зазначений цикл може стосуватися відтворення широкого спектру активів: технологій, засобів виробництва (включно інформацію), кінцевої продукції, людського капіталу, споживчого циклу, природних факторів.

Процес сучасного виробництва повинен становити собою систему, що постійно відтворює основні взаємозв'язані і взаємообумовлені системні елементи. До основних компонентів відтворювального механізму виробництва можуть бути віднесені:

- відтворення попиту;

- відтворення виробничої основи;
- відтворення людських факторів;
- відтворення мотивів.

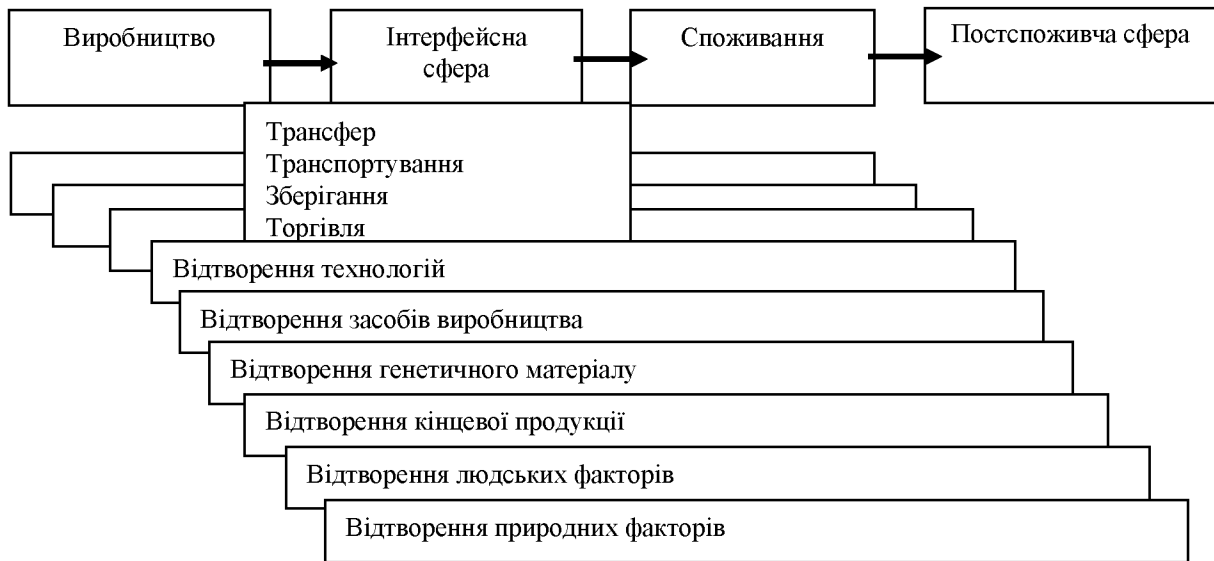

Рисунок 2 – Сфери дії інформаційних факторів

Зазначений відтворювальний механізм може реалізовуватися лише під впливом постійної дії організаційних, економічних та соціальних інструментів (важелів), які сприятимуть цифровій трансформації складових економічної системи та процесів, що в ній відбуваються.

Саме інформаційні фактори є ключовими у формуванні виробничої сфери, визначаючи базові її параметри (технології, дизайн продукту, вихідні ресурси, природні умови, засоби виробництва, параметри простору та часу, комунікації, кадровий потенціал, мотиви праці, рівень синергізму, потенціал управління, інститути та ін.). Значною конкурентною перевагою сучасної продукції є її інтеграція до інтернету речей (рис. 3), що дозволяє контролювати окремі етапи відтворювального циклу.

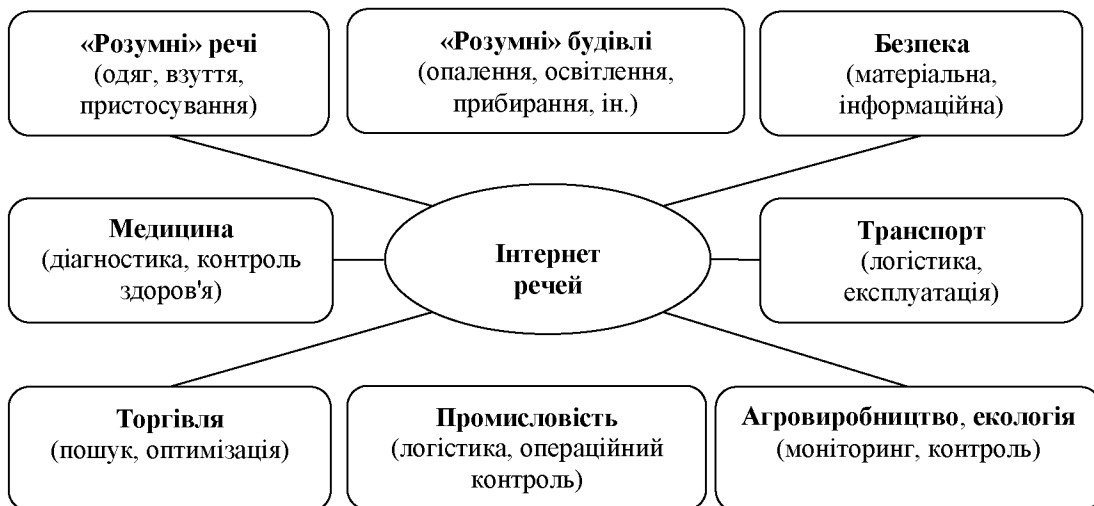

Рисунок 3 – Сфери використання Інтернету речей

Участь інформаційних факторів у функціонуванні сучасного підприємства пов'язана з виконанням низки функцій, зокрема:

- формуванням інформаційної програми (кода) функціонування у просторі і часі;
- адаптацією системи під мінливі внутрішні і зовнішні умови;
- виконанням оперативної діяльності;
- інтеграцією окремих співвиконавців;
- відтворенням фізичних і розумових властивостей виконавців;
- інноваційним відтворенням (продукту, технології, засобів виробництва, знань, навичок).

Надзвичайно важливу роль інформаційні фактори відіграють у відтворенні людського капіталу та формуванні окремих характеристик людини (соціальна пам'ять, кругозір, професійні компетенції, комунікації, навички самонавчання, лідерські навички, здатність до фізичного самовідтворення, мотиви діяльності).

Інформаційні фактори є вирішальними і у формуванні параметрів сучасного споживання продукції (знання, інтереси, потреби, попит, навички, етичні засади, соціальна відповідальність, інфраструктура, комунікації, платоспроможність, інститути).

Забезпечувальною основою інформаційних факторів є діджиталізація. В умовах цифрової економіки сучасне підприємство має тотально оцифрувати власні виробничі процеси. При цьому цифровізація має бути введена на рівень інституту (рис. 4), що орієнтується на сучасні стандарти Industry 4.0 та Society 5.0. Оцифруванню у першу чергу мають підлягати:

- взаємозв'язок з постачальниками має бути реалізований на конкурентній основі шляхом цифрових тендерів з метою впливу на імідж постачальника через можливість надання цифрових оцінок та рейтингів.

- засоби виробництва та комунікаційні зв'язки у процесі виробництва. Це забезпечить підвищення якості контролінгу, налагодження зворотних зв'язків між персоналом та засобами виробництва та предикативну аналітику процесів виробництва загалом.

- канали продажів. Сучасне підприємство не може на використовуючи сучасні платформи, що дозволяють доступатися до потенційних покупців та клієнтських баз. Сьогодні недостатньо обмежуватися лише рекламою у соціальних мережах. Необхідно створювати умови для глибокої взаємодії клієнта (покупця) та підприємства.

- процеси управління. При оцифруванні процесів виробництва та маркетингу сучасний менеджмент зтикається з великим потоком даних – Big Data. Зростає попит на бізнес-аналітиків та програмістів у сфері Machine Learning, тобто спеціалістів, здатних добувати інформацію з даних та подавати її у зручному для сприйняття вигляді з метою прийняття найефективніших управлінських рішень.

- процеси прогнозування. Цифрове відстеження ринку, конкурентів у своїй сфері з метою орієнтації на найкращі технології та використання цієї інформації для прогнозування та стратегічного планування.

Інститут трансформації трансформації та діджиталізації економіки до рівня Industry 4.0 та Society 5.0 передбачає:

- розвиток інноваційних інформаційних технологій з метою створення кардинально нової доданої вартості, орієнтуючись на розвиток Internet of Things (IoT), штучного інтелекту (AI) та робототехніки;

- створення безпечних цифрових платформ для здійснення роздрібного експорту;

- розробка локального застосування цифрових рішень;

- імплементація цифрових рішень у промисловість та суспільство в цілому;

- оцифровка соціо-еколого-економічних процесів.

Другим інститутом, на який необхідно звернути увагу сучасному бізнесу є людський капітал - головний відтворювальний фактор та генератор ідей та інновацій. Саме за людський капітал йде конкуренція між державами. При цьому в розвинутих країнах створені відповідні екосистеми стимулювання розвитку цифрової економіки, які спрямовані на залучення найкращих спеціалістів світу. Провідні країни світу використовують переваги цифрової економіки для управління людськими ресурсами:

США будують глобальну систему стеження;

Ізраїль вибудовує тотальний режим надзору на Західному узбережжі;

Російська Федерація впливає на думку і вибір людей по всьому світу;

Китай посилює внутрішню систему контролю над суспільством шляхом збору даних та вибудовує систему внутрішнього рейтингу громадян.

Тому інститут нового модерністського когнітивно-креативного людського капіталу має бути орієнтованим на: нові методики навчання та підготовки когнітивно-креативного інтелектуального людського капіталу; підвищення добробуту людського капіталу; інноваційні методи позитивної та акцент на внутрішню мотивації людського капіталу; забезпечення якісного безпечного середовища існування людського капіталу.

І нарешті, інститут нової доданої вартості передбачає: глибоку переробку природних ресурсів та сільськогосподарської продукції; створення високоінтелектуальних товарів та послуг; розвиток підприємництва; створення високопродуктивних робочих місць; підтримку нового виробництва, що відповідає сучасним стандартам якості.

Отже, основними драйверами розвитку сучасного бізнесу є інститути та моделі, спрямовані на цифровізацію; екосистеми (створення інфраструктур для підтримки та акселерації інновацій, розвиток цифрового підприємництва); мотиваційний комплекс, спрямований на впровадження стимулів для людського капіталу та бізнесу до цифровізації; навчання та компетенції (навчання протягом усього життя та розвиток цифрових компетенцій громадян з метою максимального використання цифрових можливостей).

Сучасне виробництво базується на випереджальному відтворенні інформації, що має реалізуватися за формулою: виробництво інформаційного продукту інформаційними технологіями для інформаційного споживача.

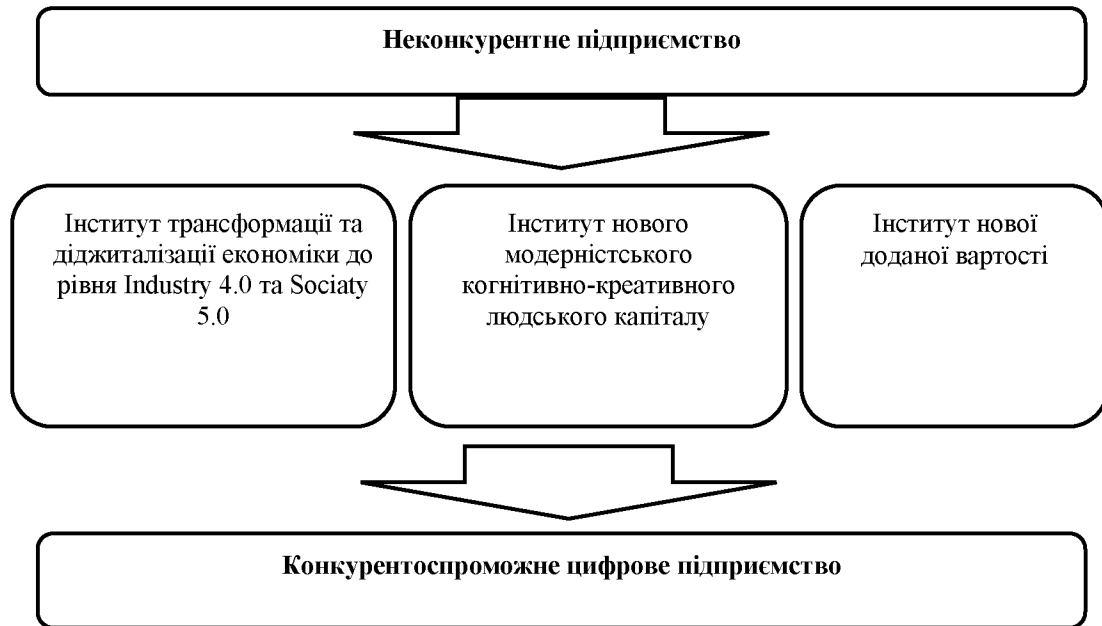

Рисунок 4 – Модель забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах цифрової економіки

Сучасні економічні системи є надзвичайно динамічною реальністю. Це зумовлює постійне відновлення відтворювального виробничо-споживчого циклу і його компонентів: споживчого стилю, продукту, технології, засобів виробництва, компетенцій, методів природокористування.

Базовою і найрентабельнішою сферою сучасного виробництва є генерування такого інформаційного продукту, як інновації.

Україна має (і частково реалізує) потужний потенціал виробництва і експорту інновацій. Прикладом є органічний агровиробничий комплекс, космічна галузь, ІТ-технології, креативна економіка.

Список використаної літератури

1. Створення коаліції цифрової трансформації [Електронний ресурс] / Укрінформ. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-preshhall/2772462-stvorennia-koalicii-cifrovoi-transformacii.html>
2. Цифрова трансформація [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Цифровая_трансформация
3. Доклад о мировом развитии 2016 «Цифровые дивиденды» / Всемирный банк. 2016. – Вашингтон, округ Колумбия. – 58 с.
4. Вайл П. Цифровая трансформация бизнеса: Изменение бизнес-модели для организации нового поколения / Питер Вайл, Стефани Ворнер. – М: Альпина Паблишер, 2019. – 258 с.
5. Прохоров А. Цифровая трансформация. Анализ, тренды, мировой опыт. — М.: ООО «АльянсПринт», 2019. – 368 с.
6. Липкин Е. ИНДУСТРИЯ 4.0: Умные технологии – ключевой элемент в промышленной конкуренции / Е. Липкин. – М.: ООО «Остек-СМТ», 2017. – 224 с.
7. Мельник Л.Г. Промышленные революции / Л. Г. Мельник, А.М. Маценко, И.Б. Дегтярева, А.В. Кубатко. – Сумы : Университетская книга, 2017. – 160 с.
8. Шваб К. Четвертая промышленная революция / Клаус Шваб. – М: Издательство «Э», 2018. – 208 с.
9. Проект стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2025 року/ Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=10ef5b65-0209-4aa1-a724-49fd0877d8d6&title=ProektRozporiadzhenniaKabinetuMinistrivUkrainiproSkhvalenniaStrategiiRozvitkuPromislovogoKompleksuUkrainiNaPeriodDo2025-Roku>